

nen i Tjekkoslaviet i august 1968), og det fremhævedes, at FN-pagten intetsteds skelner mellem magtanvendelse mellem stater med forskellige sociale systemer og mellem stater med ensartede sociale systemer, men giver alle stater uden hensyn til deres politiske og sociale system ret til fredelig eksistens.

Endvidere blev det fra vestlig side anført, at det sovjetiske definitionsudkast indførte en begrænsning i sikkerhedsrådets diskretionære myndighed ifølge pagtens artikel 39, at det holdt politiske enheder, som ikke var almindelig anerkendt som stater, udenfor, endskønt pagtens artikel 2,6 forudsætter, at sådanne enheder kan begå eller være genstand for aggression, at det syntes at udvide aggressionsbegrebet til også at omfatte handlinger, der ikke indebar brug af magt i pagtens forstand (art. 2,4), at krigserklæring, annekstion og blokade ikke nødvendigvis indebar brug af magt i strid med pagten, samt at det ikke tjente noget formål specielt at omtale masseødelæggelsesvåben. Hvorvidt aggression forelå eller ikke, afhang ikke af arten eller omfanget af de våben, der blev benyttet. Desuden blev det fremholdt, at „first use“-princippet var ukendt i pagten og iøvrigt kunne virke begrænsende på selvforsvarsretten efter dennes artikel 51, for så vidt som en stat, der var udsat for angreb, måtte besvare dette med samme slags våben for ikke at blive stemplet som angriber. Det var således tilladeligt for en stat, der blev angrebet med kernevåben „at forsvare sig med egne kernevåben“, hvorimod et sådant forsvar ikke var tilladt i tilfælde af et konventionelt angreb. Endelig lå det uden for særudvalgets mandat at behandle spørgsmålet om strafansvar for krigsforbrydere, og spørgsmålet om ikke-anerkendelse af områder, der var indtaget efter et angreb, hørte ikke hjemme i en definition af begrebet aggression, hvor iøvrigt heller ikke — ifølge pagten — et kolonifolks brug af magt hørte hjemme.

13-magtsforslaget var i det store og hele en revision af det på særudvalgets første mødesamling fremlagte 13-magtsforslag, men rummede dog efter vestlig opfattelse adskillige tilnærmelser til sovjetiske synspunkter.

Forslagsstillerne til det reviderede 13-

magtsforslag fremhævede, at dette tog hensyn til det sovjetiske forslag samt til de under diskussionerne fremkomne synspunkter. Medens man fra vestlig side fandt, at det nye 13-magtsforslag kun forøgede de forskellige opfattelser indenfor særudvalget, fremhævede andre, først og fremmest afroasiatiske medlemmer, at det nye forslag repræsenterede et betragteligt skridt frem imod enighed mellem de sovjetiske og de afroasiatiske og latinamerikanske synspunkter.

Forelæggelsen af det vestlige forslag var ifølge forslagsstillerne sket, fordi intet af de andre udkast tog hensyn til vestlige synspunkter. Det blev samtidig understreget, at forelæggelsen af det vestlige forslag ikke betød nogen ændring i disse landes ofte tilkendegivne principielle reservation overfor spørgsmålet om nytten af en definition af aggression.

Vestmagtsforslagets hovedpunkter er, at aggression er brug af magt — direkte eller indirekte — i internationale forhold i strid med FN-pagtens formål og principper. Ifølge pagten anvendes udtrykket „aggression“ af sikkerhedsrådet under udøvelsen af dets ansvar for opretholdelse af international fred og sikkerhed (art. 24 og 39). Aggression kan også foretages af og mod politiske enheder, som har internationale grænser eller internationalt anerkendte demarkationslinier. Brug af magt i selvforsvar er ikke aggression. Der opregnes i vestmagtsforslaget en række ikke udtømmende eksempler på, at brug af magt kan indebære aggression, og det anføres, at forudsætningen for, at de nævnte handlinger kan betragtes som aggression, er, at de udføres med henblik på at mindske en anden stats territorium eller ændre dens grænser, ændre internationalt anerkendte demarkationslinier, foretage indblanding i en anden stats anliggender, ændre sammensætningen af dens regering eller skade eller opnå indrømmelser af en hvilken som helst art.

Debatten i 6. udvalg om særudvalgets beretning drejede sig som ventet om hovedlinierne i de fremsatte definitionsforslag og om de fyldige bemærkninger og kommentarer til disse, som var fremkommet i særudvalget. Debatten bragte ikke væsentligt nye synspunkter for dagen, og selv om det i flere